

Державній реєстраційній службі (у складі чотирьох підрозділів), нижче розташовані Державна адміністрація і безпосередньо державний реєстратор. Саме останній виступає кінцевою ланкою при реалізації такої функції держави, як державна реєстрація, він є безпосереднім виконавцем волі держави, який власними діями створює необхідні правові наслідки. Для цього

він наділяється певними правами та обов'язками. Категорія обов'язків у цьому випадку буде визначальною, адже саме через покладення на останнього певних обов'язків як на учасника адміністративно-правових відносин держава реалізує функцію державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

Список використаної літератури

1. Мовчан Д. В. Щодо систематизації державних органів, які здійснюють реєстраційне провадження / Д. В. Мовчан // Проблеми законності. – № 103. – 2009. – С. 159–166.
2. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади [Електронний ресурс] : указ Президента України від 9 груд. 2010 р. № 1085/2010. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1085/2010>.
3. Про затвердження Положення про Державну реєстраційну службу України [Електронний ресурс] : указ Президента України від 6 квіт. 2011 р. № 401/2011. – Режим доступу: <http://ovu.com.ua/articles/10300-pro-zatverdzhennya-polozhennya-pro-derzhavnu-reest>.
4. Про затвердження Порядку взаємодії Міністерства юстиції України з центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра юстиції України [Електронний ресурс] : наказ М-ва юстиції України від 6 черв. 2011 р. № 1495/5. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0682-11>.

Надійшла до редколегії 11.02.2012

СОЛОНАРЬ А. В. НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ ОПРЕДЕЛЕНИЯ МЕСТА ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГИСТРАТОРА В СИСТЕМЕ РЕГИСТРАЦИОННЫХ ОРГАНОВ

На основе норм действующего законодательства и разработок учёных предельно место государственного регистратора в системе регистрационных органов. Согласно действующей законодательной базе очерчены основные направления деятельности данных органов, касающиеся сферы государственной регистрации и государственного регистратора.

SOLONAR A. SOME ASPECTS OF DEFINITION OF A PLACE OF THE STATE REGISTRAR IN THE SYSTEM OF REGISTRATION BODIES

On the basis of standards of the current legislation and reasonings of scientists a place of the state registrar in the system of registration bodies is defined. According to current legislative base, it is outlined the main activities of data of bodies which concern the sphere of the state registration and the state registrar.

УДК 351.713(477)

В. І. ТЕРЕМЕЦЬКИЙ,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри цивільно-правових дисциплін

навчально-наукового інституту права та масових комунікацій

Харківського національного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Розглянуто правовий статус державної податкової служби України. Доведено, що головною складовою правового статусу податкових органів є їх компетенція, яка складається із прав та обов'язків цього органу. Здійснено поділ прав державної податкової служби на групи залежно від підгалузі правовідносин, на які вони спрямовані. Сформульовано пропозиції до податкового законодавства.

Визначення місця та особливостей діяльності органів державної податкової служби України (далі – ДПС) як суб'єктів адміністративно-

правових відносин можливе за умови аналізу їх правового статусу, який потребує належного закріплення у відповідних нормативних актах,

статутах і положеннях. Адміністративно-правовий статус державних органів визначається їх компетенцією, тобто сукупністю владних повноважень відносно певних предметів ведення. До сукупності елементів адміністративно-правового статусу державних органів нерідко включають їх цілі, завдання, функції, що отримали юридичне закріплення.

Водночас правовий статус окремих державних органів іноді має юридично розмитий характер через відсутність нормативного закріплення деяких із його обов'язкових елементів. Слід відзначити також дублювання прав органів та інші недоліки.

Що ж до статусу органів ДПС як органів виконавчої влади, то йому присвячено лише поодинокі праці, в яких розглядається або правовий статус окремих підрозділів ДПС України [1; 2] чи їх працівників [3], або деякі його окремі елементи.

Суттєвий внесок у з'ясування проблем, що стосуються правового статусу органів державної виконавчої влади, зробили дослідження В. Б. Авер'янова, О. О. Бандурки, О. П. Дзісяка, А. М. Куліша, Т. Є. Кушнарської, Б. М. Лазарева, О. Ф. Мазурик, В. А. Мельникова, А. С. Піголкіна, Т. В. Сараскіної, О. П. Солдатова та інших вчених.

Нові роботи у вказаній сфері мають бути присвячені дослідженню всіх елементів правового статусу органів державної виконавчої влади, їх синхронізації та розробленню механізмів належного нормативного закріплення. Це має зменшити відрив практики від теоретичної науки.

Метою даної статті є: визначення основних елементів правового статусу органу виконавчої влади, на прикладі ДПС України; аналіз компетенції ДПС; на підставі отриманих результатів здійснення поділу всіх прав ДПС на групи залежно від підгалузей правовідносин, на які вони спрямовані; формулювання пропозицій щодо внесення змін до податкового законодавства.

У податкових правовідносинах одну із ключових ролей відіграють органи ДПС. Права й обов'язки органів ДПС регламентовані статтями 20, 21 Податкового кодексу (далі – ПК) України, хоча фактично закріплено не обов'язки органу в цілому, а обов'язки його посадових осіб, які є *похідними від* обов'язків органу ДПС.

Ми підтримуємо думку О. О. Бандурки, що «з'ясування питання про сутність та структуру правового статусу державної податкової служби має принципове значення, оскільки дозволяє, з одного боку, на рівні науково-теоретичних уза-

гальнень більш повно вивчити особливості її побудови та функціонування, а з іншого – запропонувати такий варіант закріплення правового статусу державної податкової служби у нормативних актах, який забезпечив би її найбільш ефективну діяльність. Чітке визначення усіх елементів правового статусу сприяє також зміцненню законності і дисципліни у сфері функціонування зазначеної служби» [4, с. 117].

О. В. Міцкевич та В. В. Оксамитний вважають, що правовий статус державного органу окреслюється його компетенцією. Тільки прямо вказані в законі повноваження (власні права та обов'язки) становлять його правовий статус. Вихід державного органу за межі своїх повноважень, так само як і нездійснення їх у відповідних випадках, є неправомірною, незаконною дією [5, с. 243.]. При цьому, на думку Т. Є. Кушнарської, «треба враховувати одну особливість такої процедури. Закріплення повноважень виключає їх приблизне тлумачення оскільки здійснюється імперативними засобами, що знаходяться в основі публічно-правового регулювання. Саме тому визначення повноважень суб'єктів повинно бути імперативним і в широкому значенні (виключно вичерпний перелік), і у вузькому (виключно чіткий зміст норм, що не допускає подвійного тлумачення)» [6, с. 55].

Адміністративіст Б. М. Лазарев визначає компетенцію як «систему повноважень органу державного управління, яка включає обов'язок (перед державою) і право (відносно керованих об'єктів) виконувати певні завдання і функції... стосовно цих об'єктів» [7, с. 101–102]. Схожої думки дотримується й О. П. Солдатов, який під компетенцією органу виконавчої влади розуміє комплекс його прав і обов'язків [8, с. 54]. В. Б. Авер'янов небезпідставно вважає компетенцію «головною складовою змісту правового статусу кожного органу» [9, с. 247], з чим ми повністю погоджуємося.

Також В. Б. Авер'янов зауважує, що з техніко-юридичної точки зору в чинному законодавстві нерідко є дуже нечіткими межі між формулюваннями завдань і функцій, з одного боку, функцій і повноважень – з іншого. Тому, характеризуючи власне компетенції органів виконавчої влади, доцільно враховувати не лише характер прав і обов'язків, а й деякі інші складові їх правового статусу, насамперед завдання і функції (хоча текстуально вони можуть і не розмежовуватися), тим більше, що найчастіше фіксація повноважень тісно переплетена з функціями [9, с. 247]. Саме в цьому, на нашу думку, полягає нагальна проблема.

Так, компетенцію дійсно становлять права й обов'язки державного органу, але, як можна побачити, у ПК України законодавець не виділяє обов'язків органів ДПС окремо, що, на нашу думку, є неправильним. Враховуючи ж те, що у кожному спеціальному нормативному акті зв'язок компетенційних норм із функціями

покладеними на державний орган або нечітко простежується, або зовсім відсутній (див. табл. 1), можна констатувати повний розрив законодавчого конструювання із напрацюваннями адміністративної науки, що є неприпустимим.

Таблиця 1

**Стан закріплення елементів правового статусу окремих державних органів
(за даними відповідних законів та положень)**

№ з/п	Орган (підрозділ)	Функції	Завдання	Права	Обов'язки	Відповідальність	Повноваження
1.	Митна варта	–	ст. 21	ст. 22	–	–	–
2.	Державна контрольно-ревізійна служба	статті 8, 9	–	ст. 10	ст. 12	ст. 12	–
3.	Державна казначейська служба	–	п. 3	–	–	–	п.п. 4, 6
4.	Пенсійний фонд	–	ст. 3	ст. 6	–	–	статті 4, 5
5.	Податкова міліція	–	ст. 19	ст. 22	–	ст. 25	ст. 21
6.	Міліція	–	ст. 2	ст. 11	ст. 10	–	–
7.	Служба безпеки України	–	ст. 2	ст. 25	ст. 24	ст. 35	–

Таким чином, можна стверджувати, що одноманітності в конструкції Законів України щодо компетенційних норм не простежується, а відповідні положення про органи, які затверджені підзаконними актами, зовсім оминають деякі елементи адміністративно-правового статусу, що руйнує класичне уявлення про такі органи як про суб'єкти певних правовідносин.

Ми не даремно розмістили в одному ряду закони України «Про державну податкову службу в Україні», «Про міліцію» та «Про Службу безпеки України». Проведений нами аналіз виявив, що найбільш правильну побудову компетенційних норм мають саме закони, що регламентують діяльність правоохоронних органів. На нашу думку, подібний підхід до структури нормативного акта має застосовуватися під час складання будь-якого спеціального закону. Отже, оптимальна побудова нормативно-правових актів повинна мати такий вигляд: завдання, основна функція органу, функції, права, обов'язки, відповідальність посадових осіб органу.

Деякі права органів ДПС, закріплені в ПК України, на нашу думку, є одночасно й обов'язками, зокрема: «за несвоєчасне виконання установами банків та іншими фінансово-

кредитними установами рішень суду та доручень платників податків про сплату податків та зборів стягувати з установ банків та інших фінансово-кредитних установ пеню за кожний день прострочення» (п. 20.1.34 ст. 20). Органи ДПС не можуть при виникненні встановлених законом умов проігнорувати реалізацію зазначеного права у зв'язку з тим, що це йде в розріз із покладеними на них функціями. Звісно, відсутність закріплення нормативним шляхом чітких обов'язків органів ДПС є негативним фактором і може призвести до численних зловживань з їх боку. Такий стан речей, на думку науковців «викликає уяву у податківців про їх дещо необмежений характер, а у громадян – про їх практичну відсутність щодо органів податкової служби» [4, с. 128]. На жаль, сподівання вчених [10, с. 61–67; 4, с. 146], що наведені та інші негативні тенденції буде ліквідовано із прийняттям ПК України не виправдалися.

Права податкової служби становлять елемент її компетенції, яка виражає юридичні можливості, ті юридичні засоби, якими наділений орган для здійснення своєї діяльності [4, с. 131]. О. О. Бандурка виділяє одинадцять груп прав ДПС [4, с. 132–135], Ю. В. Гаруст – одинадцять груп повноважень податкових

органів [11, с. 13–14]. Ніяким чином не зменшуючи значення проведеної вказаними дослідниками роботи, спробуємо відтворити групування прав ДПС у реаліях сьогодення, з урахуванням змін, які відбулися при кодифікації податкового законодавства.

Першу групу утворюють права, які пов'язані зі здійсненням документальних невідвізних та планових і позапланових виїзних перевірок правильності нарахування та своєчасності сплати податків і зборів, дотримання вимог іншого законодавства, здійснення контролю за дотриманням якого покладено на органи ДПС: проводити перевірки платників податків; вимагати від платників податків проведення інвентаризації основних фондів, товарно-матеріальних цінностей, коштів; знімати залишки товарно-матеріальних цінностей, готівки; запрошувати платників податків або їх представників до органів ДПС; вимагати виготовлення платником податків (уповноваженим представником платника податків) і безоплатно отримувати від них засвідчені підписом платника податків або його посадовою особою та скріплені печаткою (за її наявності) копії документів, що свідчать про порушення вимог податкового законодавства або іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на органи ДПС; отримувати пояснення з питань, що виникають під час перевірок та стосуються реалізації повноважень органів ДПС; перевіряти у платників податків – фізичних осіб, а також у посадових осіб та інших працівників платників податків – юридичних осіб документи, що посвідчують особу; вивчати та перевіряти первинні документи, які використовуються в бухгалтерському та податковому обліку, інші реєстри, фінансову, статистичну звітність, пов'язані з обчисленням і сплатою податків та зборів, виконанням вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на органи ДПС; проводити контрольні розрахункові операції до початку перевірки платника податків щодо дотримання ним порядку проведення готівкових розрахунків та застосування реєстраторів розрахункових операцій; вимагати від посадових або службових осіб платника податків надання повноважних осіб для спільного з представниками органів ДПС зняття показань внутрішніх та зовнішніх лічильників, якими обладнані технічні пристрої, що використовуються у процесі провадження ним діяльності, що перевіряється; мати доступ під час проведення перевірок до територій, приміщень (крім житла громадян) та іншого майна, що викорис-

товується для провадження господарської діяльності, та/або є об'єктами оподаткування або використовується для отримання доходів (прибутку) чи пов'язані з іншими об'єктами оподаткування та/або можуть бути джерелом погашення податкового боргу; вимагати від платників податків, діяльність яких перевіряється, припинення дій, які перешкоджають здійсненню законних повноважень службовими (посадовими) особами органів ДПС, усунення виявлених порушень податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на органи ДПС та контролювати виконання законних вимог службових (посадових) осіб органів ДПС.

Друга група складається із прав щодо контролю за дотриманням норм законодавства з питань регулювання обігу готівки (крім банків) та порядку проведення готівкових розрахунків за товари (послуги), за наявністю документа, що підтверджує державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців відповідно до закону, ліцензій на провадження видів господарської діяльності, наявність торгових патентів (при виявленні порушення повідомляти органи які видали ці документи).

До третьої групи входять права на одержання різних видів документів та інформації від різноманітних суб'єктів – платників податків; установ Національного банку України та інших фінансових установ; благодійних та інших неприбуткових організацій; органів, уповноважених проводити державну реєстрацію суб'єктів, а також видавати ліцензії на провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню відповідно до закону; органів внутрішніх справ; відділів реєстрації актів цивільного стану; митних органів; органів статистики, нотаріусів тощо.

Четверту групу утворюють права, що відображають соціальне спрямування податкових правовідносин: надавати відстрочення та розстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу, а також приймати рішення про списання безнадійного боргу в порядку, передбаченому законом.

До п'ятої групи входять права на застосування заходів відповідальності до порушників податкового законодавства: складати стосовно платників податків – фізичних осіб та посадових осіб платників податків – юридичних осіб протоколи про адміністративні правопорушення в порядку, визначеному законом; виносити постанови у справах про адміністративні правопорушення у випадках, передбачених законом;

застосовувати до платників податків фінансові (штрафні) санкції, стягувати до бюджетів та державних цільових фондів суми грошових зобов'язань та/або податкового боргу у випадках, порядку та розмірі, встановлених ПК України, стягувати суми простроченої заборгованості суб'єкта господарювання перед державою (Автономною Республікою Крим чи територіальною громадою міста) за кредитом (позикою), залученим державою (Автономною Республікою Крим чи територіальною громадою міста) або під державну (місцеву) гарантію, а також за кредитом з бюджету в порядку, визначеному ПК України; застосовувати до фінансових установ, які не подали відповідним органам ДПС в установленій законом строк повідомлень про відкриття або закриття рахунків платників податків або розпочали здійснення видаткових операцій за рахунком платника податків до отримання повідомлення відповідного органу ДПС про взяття рахунку на облік в органах ДПС, фінансові (штрафні) санкції у встановленому ПК України розмірі; за несвоєчасне виконання установами банків та іншими фінансово-кредитними установами рішень суду та доручень платників податків про сплату податків та зборів стягувати з установ банків та інших фінансово-кредитних установ пеню за кожний день прострочення (включаючи день сплати) у порядку та розмірах, встановлених законами України щодо таких видів платежів.

Шоста група – це права, що впливають з основної функції органів ДПС – визначати у встановлених ПК України випадках суми податкових та грошових зобов'язань платників податків.

Сьому групу утворюють права, спрямовані на забезпечення належної організації та функціонування підрозділів податкової служби: приймати рішення про зміну основного місця обліку та переведення великих платників податків на облік у спеціалізовані органи ДПС та знімати їх з обліку і переводити до інших органів ДПС; користуватися у службових справах засобами зв'язку, які належать платникам податків, з їх дозволу або дозволу посадових осіб таких платників; залучати у разі необхідності фахівців, експертів та перекладачів.

Восьма група складається з права надавати інформацію з Державного реєстру фізичних осіб – платників податків іншим органам державної влади та органам фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування відповідно до закону.

До дев'ятої групи можна віднести право звертатися в передбачених законом випадках до суду: щодо припинення юридичної особи та припинення підприємницької діяльності фізичною особою – підприємцем та/або про визнання недійсними установчих (засновницьких) документів суб'єктів господарювання; щодо зупинення видаткових операцій платника податків на рахунках такого платника податків у банках та інших фінансових установах (крім операцій з видачі заробітної плати та сплати податків, зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, а також визначених контролюючим органом грошових зобов'язань платника податків) у випадку недопущення посадових осіб органів ДПС до обстеження територій та приміщень; якщо платник податків перешкоджає виконанню податковим керуючим повноважень, визначених ПК України, щодо зупинення видаткових операцій на рахунках платника податків шляхом накладення арешту на кошти та інші цінності такого платника податків, що знаходяться в банку, та зобов'язання такого платника податків виконати законні вимоги податкового керуючого, передбачені ПК України; щодо накладення арешту на кошти та інші цінності такого платника податків, що знаходяться в банку, у разі якщо у платника податків, який має податковий борг, відсутнє майно та/або його балансова вартість менша суми податкового боргу та/або таке майно не може бути джерелом погашення податкового боргу; щодо стягнення коштів платника податків, який має податковий борг, з рахунків у банках, що обслуговують такого платника, на суму податкового боргу або його частини; щодо стягнення з дебіторів платника податків, що має податковий борг, сум дебіторської заборгованості, строк погашення якої настав та право вимоги якої переведено на органи ДПС, у рахунок погашення податкового боргу такого платника податків; щодо застосування санкцій, пов'язаних із заборобою організації і проведення азартних ігор на території України; щодо нарахування та сплати податкових зобов'язань, коригування від'ємного значення об'єкта оподаткування або інших показників податкової звітності у результаті застосування звичайних цін; щодо вилучення оригіналів первинних фінансово-господарських та бухгалтерських документів у випадках, передбачених ПК України.

Таким чином, нами на підставі родових ознак підгалузі певних правовідносин було

виділено дев'ять груп прав органів ДПС. При цьому ми виявили дублювання певного виду прав у різних пунктах ч. 1 ст. 20 ПК України. Це стосується права: «запрошувати платників податків... для перевірки правильності нарахування та своєчасності сплати податків та зборів, дотримання вимог іншого законодавства, здійснення контролю за дотриманням якого покладено на органи ДПС» (п. 1 ч. 1 ст. 20 ПК України); «під час проведення перевірок вимагати виготовлення платником податків... і отримувати від них... копії документів, що свідчать про порушення вимог податкового законодавства або іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на органи ДПС, та пояснень з питань, що виникають під час перевірок та стосуються реалізації повноважень органів ДПС» (п. 2 ч. 1 ст. 20 ПК України); «у випадках виявлення порушення вимог податкового та іншого законодавства України, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, надсилати платникам податків письмові запити щодо надання засвідчених належним чином копій документів (п. 23 ч. 1 ст. 20 ПК України). Як бачимо, йдеться про одне й те ж саме право – під час перевірок вимагати та отримувати від платника податків копії документів, що свідчать про порушення вимог податкового законодавства або іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на органи ДПС, та вимагати й отримувати від платника податків пояснення з питань, що стосуються перевірок.

На підставі того, що «випадки виявлення порушення вимог податкового та іншого законодавства України, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи» такими органами виявляються здебільшого (виняток – коли інформація про правопорушення надходить з іншого державного органу) під час проведення різних видів перевірок, а документи та пояснення вимагаються у платника податків, його уповноваженого представника особисто, якщо перевірка виїзна або шляхом надсилання письмового запиту, якщо перевірка камеральна, нами вбачається недоцільним іс-

нування п. 23, ч. 1, ст. 20 ПК України. Право отримати документи, що підтверджують/або заперечують факти порушення платником податків законодавства, на нашу думку, слід включити до п. 1 ч. 1 ст. 20 ПК України. Слід або вимагати відповідні одночасно із запрошенням платника податків до органу ДПС, або вручати письмовий запит із переліком таких документів під час (або після) перевірки. Звісно можна використовувати обидва способи отримання інформації. Для цього слід доопрацювати форму «Повідомлення про запрошення платника податків до органів державної податкової служби» [12] й додати до неї графу «при собі мати засвідчені належним чином копії документів». Запит на копії додаткових документів (за необхідності) може вручатися платнику податків вже після вивчення первинної документації та отримання пояснень.

Закріплення вичерпного переліку прав та обов'язків податкових органів може обмежити протизаконне застосування дій щодо платників податків, а у останніх – створити впевненість у захисті з боку держави, що розглядає його не тільки як потенційного правопорушника, а і як партнера [13, с. 59].

Таким чином, можна зробити наступні **висновки**. Головною складовою правового статусу органа є компетенція, яка містить комплекс прав та обов'язків цього органу. Без належного встановлення та закріплення компетенції в нормативному акті орган не може вважатися повноцінним суб'єктом адміністративних, податкових чи інших правовідносин й ефективно виконувати покладені на нього функції. Порядок закріплення компетенційних норм у чинному законодавстві України знаходиться в незадовільному стані, але це можна виправити шляхом прийняття спеціального нормативного акта, який би встановлював структуру законотворчої побудови закону (положення) про орган державної виконавчої влади. Вважаємо за доцільне в подальшій роботі акцентувати увагу на дослідженні порушених питань.

Список використаної літератури

1. Дзісяк О. П. Правовий статус місцевих органів податкової служби в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Дзісяк Олег Петрович. – Х., 2002. – 198 с.
2. Сараскіна Т. В. Організаційно-правові засади діяльності податкової міліції в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Сараскіна Тетяна Василівна. – Х., 2000. – 189 с.
3. Куліш А. М. Організаційно-правове забезпечення статусу працівників податкової міліції України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Куліш Анатолій Миколайович. – Х., 2002. – 177 с.
4. Бандурка О. О. Управління державною податковою службою в Україні: організаційно-правові аспекти : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Бандурка Олександр Олександрович. – К., 2007. – 449 с.

5. Общая теория права : учеб. для юрид. вузов / Ю. А. Дмитриев, И. Ф. Казьмин, В. В. Лазарев и др. ; под общ. ред. А. С. Пиголкина. – 2-ое изд., испр. и доп. – М. : Изд-во МГТУ им. Н. Э. Баумана, 1996. – 384 с.
6. Кушнарџова Т. Є. Податкові органи в системі суб'єктів податкових правовідносин : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Кушнарџова Тетяна Євгенівна. – Х., 2000. – 192 с.
7. Лазарев Б. М. Компетенция органов управления / Б. М. Лазарев. – М. : Юрид. лит., 1972. – 280 с.
8. Солдатов А. П. Административное право Российской Федерации : учебник / А. П. Солдатов, В. А. Мельников. – Ростов н/Д : Феникс, 2006. – 346 с.
9. Виконавча влада і адміністративне право / В. Б. Авер'янов та ін. ; ред. В. Б. Авер'янов. – К. : Ін Юре, 2002. – 668 с.
10. Соколовська А. М. Податковий кодекс України як засіб правового обмеження дискреційної податкової політики / А. М. Соколовська // Податкова політика в Україні та її нормативно-правове забезпечення : зб. наук. пр. за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф. – Ірпінь : Акад. ДПС України, 2000. – С. 61–67.
11. Гаруст Ю. В. Правове забезпечення контрольної діяльності податкових органів України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня кандидата юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Гаруст Юрій Віталійович. – Ірпінь, 2008. – 20 с.
12. Про затвердження форми Повідомлення про запрошення платника податків до органів державної податкової служби : наказ Державної податкової адміністрації України від 22 груд. 2010 р. № 980 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 3. – Ст. 178.
13. Мазурик О. Ф. Правовий статус податкового агента : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Мазурик Олена Федорівна. – Запоріжжя, 2010. – 189 с.

Надійшла до редколегії 20.03.2012

ТЕРЕМЕЦКИЙ В. И. ОСОБЕННОСТИ АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСА ГОСУДАРСТВЕННОЙ НАЛОГОВОЙ СЛУЖБЫ УКРАИНЫ

Рассмотрен правовой статус Государственной налоговой службы Украины. Доказано, что главной составляющей правового статуса органа является его компетенция, которая состоит из прав и обязанностей этого органа. Осуществлено разделение прав государственной налоговой службы на группы в зависимости от подотрасли правоотношений на которые они направлены. Сформулированы предложения к действующему налоговому законодательству.

TEREMETSKY V. THE FEATURES OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL STATUS OF STATE TAX SERVICE OF UKRAINE

The the legal status of the State Tax Service of Ukraine is considered. It is proven, that the main part of the legal status of the tax authorities is their competence, which consists of rights and duties of this body. It is shown the division of state tax service into groups depending on the sub-sector relationships in which they are directed. The propositions for legislation on taxation are formulated.